

MEMORIAL

General Marii Wittek

K Buhw 12' 01

Adres brata:

Wojciech Wojciechowski

0-147 Poznań

fol. Ksero

++

WOJCIECHOWSKA Kanda

zam. Kondracka

ps. „Jatębina”

AK
OKr. Białystok
Obu. ul. Białystok

2973 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

⁺⁺
Wojciechowska Wanda
zam. Korobacka „Jasgini”
T2973 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 3, 5.5

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ k. 8, 5.8.

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 1, 5.4-2.

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ k. 5, 5.3.

1. List FAPAK → Korobackiej Wandy nps kreso
Tom 8. XII. 2001

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓ 1

VI. Fotografie ✓

206. tel. 5/2/8000000000 = I 18, 512

I/1 Relacja właściciela:

- Relacja własna, wkps ksero, k.l. s. 1-2
- Relacja nt. relatora - t. Człon. „Mike”, 2002, mps (oryg.), k.l. s. 3-4
- List M. Wojciechowskiego (brat) zaw. sprostowanie dat aresztowania i powrotu do Polski oraz podający datę śmierci, Poznań 2010, mps (ksero), k.l. s. 5

Świadczenie

1932-01-29

I/1/1

Ja niżej podpisana Wanda Kondracka oświadczam co następuje.
W dniu 15 X 1944 r. zostałam aresztowana przez N. S. W. D. za przynależność do Armii Krajowej i osadzona w areszcie śledczym przy ul. Ogrodowej w Białymstoku. Po trzy tygodniowym ciężkim śledztwie zostałam skierowana do więzienia w Białymstoku z kąd w dniu 4 XI 1944 została do obozu w Ostaszewie na terenie byłego Z. S. P. P. Podróż polegała do obozu trwając przez dwa tygodnie w bardzo ciężkich warunkach, ponieważ jechaliśmy w wagonach bydźcych o pojemności 20 ton w których przebywało 40 osób. Było tak ciasno że połowa więźniów stała, po to żeby druga część mogła siedzieć. Podczas podróży karmiono nas suchym prowiantem soloną rybą, sucharówami i małą ilością płynu. Z tego też tytułu wobec dwiego pragnienia czerpaliśmy po drodze śnieg, bankami po konserwach przez otwór kloaczny który rozpuszczaliśmy w rękach i to było naszym napojem na podróż. Po przybyciu do obozu wielu z nas zachorowało na krowową dysenterję. W związku z tym przez trzy tygodnie także przebywałam w szpitalu obozowym. Po wyleczeniu się z tej ciężkiej choroby skierowano mnie do pracy w kolchozie, gdzie zatrudniona byłam w obozie przy usuwaniu nawozu bydźcego. W późniejszym okresie pracowałam przy wykopie torfu. Prace te były katorżnicze i bardzo ciężkie, do których w ogóle nie byłam przyzwyczajona, ponieważ pochodziłam z miasta. Były one prymitywne żadnym urządzeniami technicznymi nie było. Wykonywaliśmy je ręcznie, we wtornym ubiorze, adzież oraz obuwia nie otrzymywaliśmy. Przez cały czas pobytu w

obozie stale oddeławalam głód. Karmiono nas dwa razy dziennie. Na śniadanie otrzymywaliśmy pół litra gorącego wrodołu, oraz 600 gr chleba na cały dzień. Chleb był tylko jego namiastka, ponieważ było w nim wszystko oprócz zbóżowej mąki. Na obiad była kwaśna zielona kapusta okraszona napowstkiem czarnego oleju. Nieraz otrzymywaliśmy kaszę jagłaną przyprawioną tym samym olejem. Przez cały czas pobytu w łagrze nie jadłam mięsa w żadnej postaci. Do kraju wróciłam w styczniu 1946 r. Skutki pobytu w łagrze zaczęłam odczuwać nielawem. Zaczęłam chorować na reumatyzm, który do dnia dzisiejszego odczuwam coraz bardziej. Przejawia się on nie możliwością poruszania się i ustawicznym bólem kończyn górnych i dolnych bólem krzyża. W związku z tą chorobą w 1955 r. leżałam w szpitalu przez okres 38 dni. W dalszym ciągu nie odczuwam poprawy zdrowia. Co gorzej zaczęłam występować częste zaniki pamięci i skaczące ciśnienie. Na początku osiemnastych lat dokładnie daty nie pamiętam przebywałam w szpitalu około 10 dni, gdzie usunęto mi woreczek żółciowy oraz przepuklinę. W ostatnim okresie wykryto u mnie zaciemną obłądłość. Wogóle od dłuższego czasu stan mego zdrowia pogarsza się. Wszelkie leczenia oraz leki jakie mi specjalisci - lekarze przepisują nie odnoszą skutku. Wobec tego sądzę że stanowiąca Komisja lekarska przychylnie adniesie się do mego wniosku. Z powodu złego stanu mego zdrowia, byłam cały czas na utrzymaniu męża.

Kondracka Wanda

I/1/3

Wanda Helena Wojciechowska ps. "Jarzębina" Kondracka, ur. 11. II. 1927 r. w Białymstoku, córka Tadeusza, pracownika więziennictwa i Bronisławy z Pałajskich ps. "Ciotka".
Adres: Białystok, ul. Sybiraków 7/56 tel. 7-400-048.

W AK od sierpnia 1942 r. w grupie młodzieżowej łączności w Obwodzie Miasta Białystok.

Szef łączności ps. "Babicz" urządził w naszym mieszkaniu przy ul. Sosnowej 118 punkt kontaktowy Sztabu Komendy Obwodu Miasto. Byłam wykorzystywana do przenoszenia poczty a także obserwatorem bezpieczeństwa, gdy w mieszkaniu naszym odbywały się spotkania konspiracyjne.

Często przychodziła do naszego mieszkania po pocztę kurierka z łomżyńskiego, młodziutka Jadzia Dziekońska, lubiana przez nas a naszą mamę traktowana, jak córka. Mówiła, że gdyby wpadła w ręce okupanta, nie da się wziąć żywa. I zdarzyło się, że wychodząc od nas, natknęła się na patrol żandarmów niemieckich a będąc obciążona materiałami konspiracyjnymi, w panice poczęła uciekać. Wprawdzie udało jej się wrzucić je do mijanej studni, ale postrzelono ją w trakcie ucieczki. Upadła. Jeden z żandarmów odszedł po pomoc, ona drapiąc rękami ziemię, gdy miała jej dostatecznie dużo w dłoniach, sypnęła nią w oczy pilnującego ją żandarma, który rozwścieczony, zastrzelił ją. Mocno przeżyliśmy tę tragedię.

W ostatnim okresie, przed wejściem do miasta Rosjan, pełniłam obowiązki łączniczki Komendanta Obwodu, mjr. Czesława Hake ps. "Filip". W trakcie bombardowania miasta przez Sowieców w lipcu 1944 r. spłonął nasz dom, więc zmuszone byliśmy przenieść się do domu siostry mamy, Eugenii Foryś ps. "Ita", na ul. Sosnową 83. Tutaj właśnie "Filip" po swoim aresztowaniu i ucieczce NKWD z ul. Ogrodowej, gdzie był trzymany w chlewiku, wybudował z pomocą osób zaufanych schowek dla siebie, na górze domu "Ity". Gdy w pokoiku na górze ukrywał się przed NKWD "Filip", wpadł do nas "Ryży" bardzo zdenerwowany i domagał się natychmiastowego z nim kontaktu. Powiedziałyśmy, że nie wiemy gdzie przebywa, że kontakt z nim został zerwany - tak życzył sobie "Filip".

Wkrótce, bo już 15 października 1944 r. nad ranem, NKWD otoczyło dom. Wybito szyby, przeprowadzono rewizję i nic kompromitującego nie znaleziono, ale w pokoiku na pięterku, gdzie przebywał "Filip", odkryto ciepłą jeszcze pościel i jego dużych rozmiarów męskie buty, bo on sam, zdażył wsunąć się do skrytki.

Wtedy zabrano "Itę", moją siostrę Jadwigę ps. "Jawa"/rocznik 1922/ i mnie. Dom pozostawał pod obserwacją i po kilku dniach, aresztowano najmłodszą siostrę Wiesławę ps. "Ptaszyna"/rocznik 1929/. W domu pozostała tylko nasza mama ps. "Ciotka" która ukradkiem dokarmiła "Filipa", gdyż jego pokój był opieczętowany. Ona pomogła mi w zmianie kwatery, wynosząc na własnych plecach ukryte w schowku i nie znalezione przez NKWD pistolety, amunicję i granaty.

Niczym nie obciążone i bez sądu, wywieziono nas do Ostaszkowa. Po pewnym jednak czasie, ku naszemu zaskoczeniu, w którymś z transportów, przybyła tu nasza mama. Nosiła jeszcze ślady pobicia, po bardzo ciężkim śledztwie, jakie przebyła. Okazało się, że aresztowano ją już po wywiezieniu nas do Ostaszkowa. Bito ją, ustawiano nad wykopanym dołem, strasząc rozstrzelaniem ale wytrzymała.

Zamieszkałyśmy w czysto wybielonych barakach, które opuścili więźni tu dotychczas Niemcy, przeniesieni do innej części obozu.

Łagrowa odzież, w którą nas przebrano, pochodziła od rannych, lub zmarłych od ran żołnierzy, miała zdzawe plamy krwi i wszy. Okropne było wyżywienie a niekiedy w zupie pływały ugotowane robaki i wtedy mimo głodu, trudno było ją przełknąć.

Ih4

Byłyśmy słabe, niedożywione a nasza siostra ps. "Ptaszyna", miała ledwie 15 lat, lecz wymagano od nas ciężkiej pracy. Kopaliśmy i suszyły torf. W kołchozie uprawiano ziemię przekopując ją szpadlami. Po spaleniu traw, wybierało się darninę i w ten sposób, ręcznie przygotowywano do siewu..

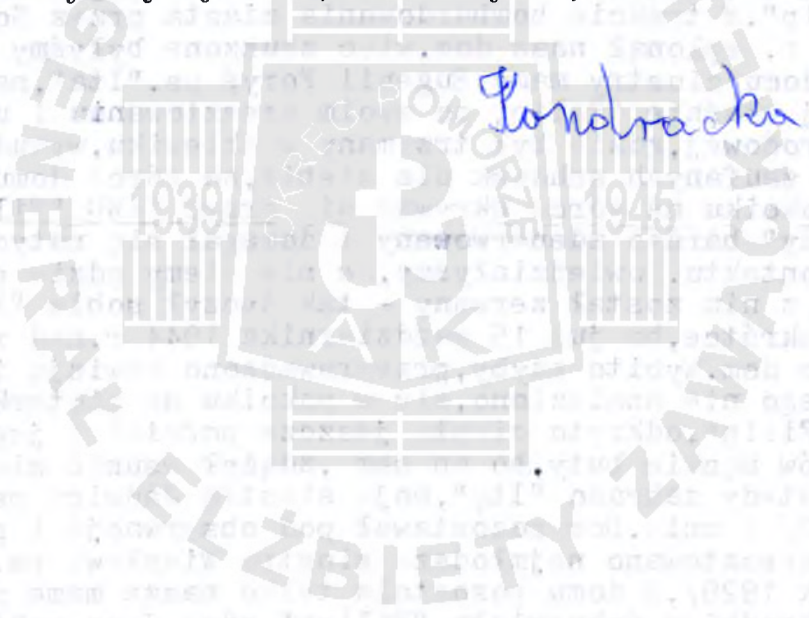
"Ita" przeszła ponownie śledztwo w gułagu ostaszkowskim i zasądzoną, wywieziono. Miałymy ją zobaczyć w Białymstoku, dopiero po czterech i pół rocznej poniewierce po więzieniach i gułagach.

Kiedy 27 stycznia 1946 r. wjechałyśmy transportem do Białej Podlaskiej, nasza radość była przeogromna. Wydano nam po jednej paczce UNR-owskiej na dwie osoby i z tym darem dojechałyśmy do Białegostoku.

Na miejscu okazało się, że nie mamy zupełnie nic. bo nasze mieszkanie zajęli obcy ludzie, repatrianci ze wschodu zabawieni, jak i my swojej własności. Weszłyśmy siłą, do jedynego wolnego pomieszczenia na stryżku domu, bo nie miałyśmy się gdzie podziać. Ponieważ jednak nie dało się tu żyć we czwórce i w chłódzie zimy, podstępem zajęłyśmy jeden z pokoi parteru. Repatrianci, mimo otrzymania przydziału na inny dom, naszego nie chcieli opuścić, ale postawiłyśmy ich w trudnej sytuacji i musieli ustąpić.

Zaczynałyśmy nowe, trudne życie, budowane z niczego.

Pondracka Wanda

Sporządziła Ł. Czerw. "Nike" z Ob. lwowskiego AK
w sierpniu 2002 r.

Mieczysław Wojciechowski
ul.

Poznań, dnia 22-02-2010 r

1/1/5

60-147 Poznań
FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu
Wpłynęło dnia: 26.02.2010
L. dz. 177/SSM-412/10
Załączniki:
Płatność:

**Fundacja Archiwum
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Kobiet**
ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

W załączeniu przesyłam zebrane dokumenty oraz zdjęcia mojej rodziny, która w czasie okupacji niemieckiej była w konspiracji AK.

Po tzw „wyzwoleniu” (lipiec 1944) moja mama, ciotka i trzy moje siostry zostały aresztowane przez NKWD i wywiezione do obozu w Ostaszkuwie.

Wg niektórych opracowań książkowych są podane różne daty ich aresztowań oraz powrotu do kraju.

Po konsultacji z moją siostrą Wiesławą poniżej przekazuję sprostowanie.

Bronisława Wojciechowska pseud. „Ciotka” rocznik 1899
aresztowana 9.XI.44 – powrót do kraju 27.I.1946

Eugenia Foryś pseud. „Ita” rocznik 1914
aresztowana 15.X.44 – po wielokrotnym przesłuchaniu jako najbardziej winna skierowana do „odsiadki”, z Ostaszkuwa przewieziona na północ ZSSR – powrót do kraju 10 IX.1948

Jadwiga Wojciechowska pseud. „Jawa” rocznik 1922
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Wanda Wojciechowska pseud. „Jarzębina” rocznik 1927
aresztowana 15.X.44 – powrót do kraju 27.I.1946

Wiesława Wojciechowska pseud. „Ptaszyna” rocz. 1929
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Na przestrzeni ostatnich lat zmarły:

Bronisława Wojciechowska z domu Pałajska „Ciotka” - 3.06.1983 w Nowej Soli

Eugenia Foryś z domu Pałajska „Ita” – 10.06.1989 Hryniewicze k/ Białegostoku

Wanda Kondracka z domu Wojciechowska „Jarzębina” – 28.12.2009 w Białymstoku

Pozostaję z akowskim pozdrowieniem
Mieczysław Wojciechowski

Mieczysław Wojciechowski

I/2 Dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora:

1. Zaświadczenie Dowódcy Bielskiego Okręgu AK pTK Władysława Siwowskiego o służbie Wandy ~~Konradziej~~ ~~zwan.~~ Wojciechowskiej zwan. Konradziej w szeregu WSK AK mps-kreso W-wa 1977 r k.1, s.1
2. Obwiadczenie świadka o pobycie w okresie w Ostankowie Bielski 1986 r. mps-kreso k.1, s.2
3. Zaświadczenie Archiwalne o pobycie relatorki w okresie w Ostankowie - Archiwum Państwowe Służba Rosji, 24.VI 1986 r mps-kreso k.1, s.3.
4. Protokół posiedzenia na język polski, Bielski 25.VII 1986 r mps-kreso k.1, s.4
5. Maria Konradka -> Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w W-wie w sprawie przeciągniętej nie- > pracy weryfikacji przynależności do AK w Bielski 15.IV 1977, mps-kreso, k.1, s.5.
6. Zaświadczenie b. Komendanta AK Obwodu Bielski o służbie relatorki w szeregu AK, Bielski 21.VIII.1997 mps-kreso k.1, s.6
7. Decyzja Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych dot. uprawnień kombatanckich, W-wa 1997, mps-kreso, k.1, s.7
8. Legitymacja wydana przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, 1997, mps-kreso, k.1, s.8

112/2

O S W I A D C Z E N I E

Ja niżej podpisana LUCJA JEZIERSKA zd KOSKE c. Edwina i Karoliny zd Janowicz legitymująca się dowodem osobistym Nr TK oświadczamże Wanda Helena KONDRACKA zd WOJGIECHOWS c.Tadeusza i Bronisławy , ur 11.02.1927r w Białymstoku, była are- sztowana w Białymstoku przez NKWD w dniu 15 października 1944 r a z początkiem listopada 1944r była wywieziona wraz ze mną do obozu w Ostaszkowie razem pracowałyśmy przy wykopie i układa- niu torfu oraz w Kołchozie . Do Polski wróciłyśmy 27 stycznia 1946 roku przez punkt graniczny w Białej Podlaskiej.

Lucja Jezierska
podpis Lucja Jezierska

Białystok dnia 1996 r

Reperitorium „A” numer 2044 /96 r.
Ja niżej podpisana notariusz mgr Elżbieta Lussa prowadząca Kancelarię Notarialną w Białymstoku, stwierdzam, iż powyższy podpis złożyła: Lucja Jezierska

zam Białystok ul.

legitymująca dowodem osobistym: TK

Podano tytułem wynagrodzenia notariusza na podstawie § 13
taksy notarialnej (Dz.U. Nr 33 poz 145 z 1991 roku) 3,- zł
opłate skarbowej § na podstawie rozp. woj. skarb - zł
Białystok dnia 1996-03-20
NOTARIUSZ
mgr Elżbieta Lussa

АРХИВНАЯ СПРАВКА

В документах Центра хранения историко-документальных коллекций имеются сведения о том, что ВОЙЦЕХОВСКАЯ (Wojciechowska) Ванда, дочь Тадеуша и Брониславы, 1927 года рождения, уроженка и жительница гор. Белосток Польша, полька, гражданка Польши, находилась в СССР в качестве интернированной с 15 октября 1944 года по 26 января 1946 года. Сведения о причине ареста и интернирования в документах Центра не обнаружены. С 19 ноября 1944 г. по 16 января 1946 г. содержалась в лагере военнопленных № 41 НКВД СССР в гор. Осташков Калининской области, где использовалась на различных работах. За время пребывания в СССР к судебной ответственности не привлекалась. Несчастных случаев зарегистрировано не было.

И.О. директора Центра хранения историко-документальных коллекций

В.Н.Бондарев

Исх. № 412
24 июня 1996 г.

ZAŚWIADCZENIE ARCHIWALNE

W dokumentach Centrum Przechowywania Kolekcji Historyczno-Dokumentalnych znajdują się informacje o tym, że Wojciechowska Wanda c. Tadeusza i Bronisławy; urodzona w 1927 roku w Białymstoku, mieszkanka Białegostoku, Polska, Polka, obywatelka Polski, znajdowała się w ZSRR w charakterze internowanej od 15 października 1944 roku do 26 stycznia 1946 roku. Informacji o przyczynie aresztowania i internowania w dokumentach Centrum nie znaleziono. Od 19 listopada 1944 r. do 16 stycznia 1946 roku znajdowała się w obozie jenieckim № 41 NKWD ZSRR w Ostaszku w województwa, gdzie była wykorzystywana do wszelkiego rodzaju prac. Informacji o zatrudnieniu pod ziemią w dokumentach Centrum nie znaleziono. Za okres pobytu w ZSRR do odpowiedzialności karnej nie była pociągana. Nieszczęśliwych wypadków nie zarejestrowano. -----

P/o Dyrektora Centrum Przechowywania Kolekcji Historyczno-Dokumentalnych
W.N. Bondarow - Podpis nieczytelny

Pieczęć okrągła herbowa z napisem w otoku: "Centrum Przechowywania Kolekcji Historyczno-Dokumentalnych. Archiwum Państwowe Służba Rosji". -----

№ wyjść. 412
24 czerwca 1996 roku.

nr rep. 864/96
Stwierdzam zgodność powyższego prze-
kładu z oryginałem dokumentu. Tytułem
wynagrodzenia pobrano zł 15 00
Białystok, dnia 25.07 1996
Tłumacz przysięgły - języka rosyjskiego
1405
(-) mgr Nadzieja Tokajuk

57275
Białystok, 15. IV. 1997r.

Wanda Kondracka z domu Wojciechowska
ps. "Jerzębina", żołnierz AK Obwodu
Białystok-Miasto.
zam.
15-427 Białystok
tel.

Urząd do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych
w Warszawie

Uprzejmie proszę o rozpatrzenie niżej wymienionej sprawy.

W dniu 15 lutego 1996 roku złożyłam w Zarządzie Obwodu Miasta w Białymstoku SZŻAK przy ul. Warszawskiej moją dokumentację stwierdzającą działalność w Obwodzie AK Białystok-Miasto. Została ona potwierdzona przez Komendanta i Inspektora Obwodu AK Białystok-Miasto, ppłk. dr Czesława Hake, ps. "Filip", który równocześnie pełnił funkcję Komendanta Okręgu Białostockiego Tajnej Organizacji Wojskowej. Ja byłam jego łączniczką ps. "Jerzębina". W naszym domu w Białymstoku, przy ul. Sosnowej 83 w okresie okupacji ukrywał się "Filip", mjr Czesław Hake. Od czasu złożenia mego pisma minęło już 14 miesięcy. Niestety, dotąd nie otrzymałam odpowiedzi na moje pismo. Zarząd Obwodu Miasta Białystok SZŻAK utrzymuje, że 15 lutego 1996 roku wysłał w tej sprawie pismo do Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

W okresie tego czasu otrzymałam z Moskwy pismo potwierdzające moje zesłanie do Ostaszkowa. Trwało to 5 miesięcy.

Bardzo proszę o spowodowanie załatwienia mojej weryfikacji o przynależności do Armii Krajowej. Jestem poważnie chora i chciałabym jeszcze przed śmiercią uzyskać potwierdzenie mojej patriotycznej postawy w czasie okupacji. Nie mogę tego zrozumieć dlaczego po upływie 14 miesięcy moja prośba nie została załatwiona.

Z poważaniem

..... Wanda Kondracka
Wanda Kondracka "Jerzębina"

I/2/6

Białystok, 21.VIII.1997r.

ppłk.dr Czesław Hake
15-143 Białystok
ul. Pułkowa 3a m.37

Z a ś w i a d c z e n i e

Jako były komendant Białostockiego Okręgu Tajnej Organizacji Wojskowej i ostatni komendant i inspektor Armii Krajowej Obwodu Miasto-Białystok, w oparciu o pełnomocnictwo Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju nr 732/223/B.P./1 z dnia 26.04.1944 roku, niniejszym stwierdzam, że Obywatelka Wanda Kondracka z domu Wojciechowska, córka Tadeusza i Bronisławy z domu Pałajskiej, urodzona 11 lutego 1927 roku w Białymstoku, pseudonim "Jarzębina", wykształcenie podstawowe, była w szeregach Wojskowej Służby Kobiet; w grupie młodzieżowej Armii Krajowej od sierpnia 1942 roku do wyzwolenia, w lipcu 1944 roku w okresie hitlerowskiej okupacji, na terenie Białostockiego Okręgu, w Obwodzie Miasta Białystok.

Ob. Wanda Kondracka "Jarzębina" do pracy w konspiracji została przyjęta w sierpniu 1942 roku na placówce Miasta Białystok i włączona do grupy młodzieżowej łączności WSK, funkcję szefa WSK Obwodu Miasta Białystok pełniła podporucznik Aniela Rybarczyk, "Aleksandra". W mieszkaniu rodziców "Jarzębiny" w Białymstoku, przy ulicy Sosnowej 118, szef łączności Obwodu ppor. "Babicz", Henryk Babicki zorganizował skrzynkę pocztową i punkt kontaktowy łączności sztabu Komendy Obwodu Miasta Białystok. Obywatel "Jarzębina" utrzymywała łączność punktu kontaktowego do sztabu obwodu i przenosiła konspiracyjną pocztę. Była również obserwatorem bezpieczeństwa w czasie odpraw oficerów sztabu, obwodu organizowanych w mieszkaniu rodziców. W ostatnim okresie pełniła obowiązki łączniczki komendanta Obwodu mjr. Czesława Hake, "Filipa". Za swoją wyróżniającą się pracę w konspiracji, jako młodociany żołnierz WSK - Armii Krajowej, obywatelka Wanda Kondracka została odznaczona:

Braźowym Krzyżem z Mieczami w sierpniu 1944 roku

HONOROWY PREZES
Zarządu Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
w Białymstoku

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
00-926 Warszawa-63, ul. Wspólna 2/4
tel. centr. 661 81 11 fax 661 90 73

I/2/7

D E C Y Z J A

Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
z dnia 23.12.1997 Nr 4/K0223 /.687354/1073414/

o przyznaniu uprawnień kombatanckich

Na podstawie :

Art.01 ust.02 pkt.03 lit. ; Art.03 ust. pkt.02 lit. ;
Art.03 ust. pkt.01 lit. ;

Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. Nr 17 poz. 75 z późniejszymi zmianami) stwierdzam, że

Pani **WANDA HELENA KONDRACKA**
imię ojca **TADEUSZ**
urodzona **11.02.1927 / BIAŁYSTOK**
zamieszkała **15-427 BIAŁYSTOK**

spełnia warunki, o których mowa w art.21 wyżej wymienionej ustawy i w związku z tym przyznaję uprawnienia kombatanckie z następujących tytułów :

Okres mies rok	Rodzaj działalności kombatanckiej lub represji	Artykuł ustawy
od 08.1942 do 07.1944	ARMIA KRAJOWA	01
od 10.1944 do 11.1944	UWIEZIENIE ZA WALKĘ O NIEPODLE GŁOŚĆ I SUWERENNOŚĆ POLSKI	03
od 11.1944 do 01.1946	OBÓZ PODLEGŁY ZARZ. DS JEŃCÓW WOJ. I INTERNOWANYCH (GUPWI)	03
łącznie : lat 03 miesięcy 04		

Decyzja ma charakter ostateczny i nie przysługuje od niej odwołanie, jednakże strona może zwrócić się w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania do Kierownika Urzędu o ponowne rozpatrzenie sprawy. Powtórna decyzja może być zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego jedynie w przypadku jej niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę należy skierować w dwóch egzemplarzach do właściwego dla miejsca stałego/zamieszkania Ośrodka Zamiejscowego Naczelnego Sądu Administracyjnego.

4.12.97

I/2/8

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

KONDRACKA
Nazwisko
WANDA HELENA
Imiona
11.02.1927r. BIAŁYSTOK
Data i miejsce urodzenia

Kondracka Wanda
podpis posiadacza zaświadczenia

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

o.o. WICEDYREKTOR
Departamentu Represji

01.12.97

Jan Górszucki
Data
Podpis

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH

Adres zamieszkania

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
08 1942	07 1944	ARMIA KRAJOWA	01
10 1944	11 1944	UWIEZIENIE ZA WALKĘ	03
11 1944	01 1946	OBÓZ GUPWI W ZSRR	03

15-487 BIAŁYSTOK

LIPOWA
34 m. 55

Łącznie: lat 03 miesięcy 04

Zmiana: lat miesięcy

o.o. WICEDYREKTOR
Departamentu Represji

Jan Górszucki
Data
Podpis

II Materiały uzupełniające relację

- Cz. Hake, Wspomnienia z lat 1993-1997. Białystok 6X 1996, kserokopie maszynopisu,
- Z. Gwozdek, Białostocki Okręg ŻWZ-AK. T. III, wyspy i aresztowanie, Białystok 2001, ksero,
- Białostoczyczna 1944-1945 w dokumentach podziemia i oficjalnych władz. Oprac. J. Kutak, zeszyt 10, W-wa 1998, k.l.s. 2

Pptk dr. HAKE Crestaw: Wspomnienia z lat 1993-1994. Białystok 6. X. 1996 r. s. I - XVI, Kserokopia maszynopisu.

Pptk dr Hake Cz., op. cit. (...) Następną sprawą jest uweryfikowanie mojej Izemnicki, Hanny Wojciechowskiej - Kondrackiej, ps. Jarzębina 15 lutego 1996 r. pan Józef Ostrowski wyjechał do Zarządu Głównego Szw. AK w Warszawie dokumenty wyżej wymienionej. Czy naprawdę zostały one wystawione tego nie wiem. Rozpoczął się już drugi rok okupacji, w tym czasie Hanna Wojciechowska - Kondracka otrzymywała potwierdzające dokumenty swego resztania z Moskwy.

Stan zdrowia Hanny jest słaby. Pobyt w obozie resztania porzucił niemiłe skutki. To była cema za ofiarą, straszy, Ojermicie. Hanna była moją Izemnicką. W jej ciotki domu, Eugenii Fortys, pseudo "Jta", ukrywałem się w czasie okupacji hitlerowskiej i sowieckiej. Oprócz Hanny i jej ciotki w konspiracji brata urobił jej matka, Bronisława ps. "Ciotka" i siostrzy Jadwiga Wojciechowska, ps. "Jana" późniejsza żona komendanta AK Białystok - miasta, Michała Dziejny "Bordy". Także Wiesława Wojciechowska - Hamerlińska, "Ptaszyna" i ich brat, Mieczysław Wojciechowski, "Krzemień". Wymienione Izemnicki w liście pięć, zostali aresztowani 16 i 17 października 1944 roku przez NKWD i resztanie do Ostaszkowa, skąd powrócili w październiku 1945 roku, oprócz "Jty" Eugenii Fortys, która powróciła do Polski po 5-ciu latach.

Nie bardzo rozumiem dlaczego są szukane moje Izemnicki przez Zarząd Okręgu i Miasta Szw. AK. Dziwi mnie również, że sekretarzem Okręgu został Ryszard Piernikata posiadający wykształcenie podstawowe. Oba Zarządy nie prowadziły kartoteki pism przychodzących i wychodzących. (...) s. X.

Gwodek Józef: Białostocki Okręg Szw. AK, Tom III, "Wsypry i aresztowania". Wydawnictwo PRYMAT. Białystok 2001.

Gwodek J., "Wsypry...", op. cit., Aneks nr 63. Du. 18. V. 45 r. Lista żołnierzy AK aresztowanych przez NKWD 1944-1945⁴⁸⁴. (...)

Lp.	Pseudo	Nazwisko i imię	Data ur.	Stop. wojsk.	Funkcja	Adres	Data areszt.
102	Ciocia (Ciotka)	Wojciechowska Bronisława	1899		Klerownik bony	Śosnowa 83	11.44
103	Jana	Wojciechowska Jadwiga	1922		kurier	- 11 - 83	10.44
104	Ryska Jarzębina (Jst)	Wojciechowska Hanna	1926		- 11 -	- 11 - 83	10.44
105	Stokypianek Blaszyna	Wojciechowska Wiesia	1929		- 11 -	- 11 - 83	10.44

CH-7-4

(...) s. 348 oraz s. 351/III

„Białostoczczyzna 1944-1945 w dokumentach podziemia i oficjalnych władz. Opracował Henryk Kutak”. Dokumenty do dziejów PRL. Zest. 10. Instytut Studiów Politycznych PAN. Warszawa 1998.

Białostoczczyzna 1944-1945..., op. cit., „Dokument nr 58. Pismo Wiktora Abakumowa i Kawrientija Canawy do Berii o aresztowaniach żołnierzy AK i innych organizacji konspiracyjnych oraz o repatriacji ludności białostockiej (13 listopada 1944 r. [?]). Nie wcześniej niż 13 listopada 1944 r. Ścisłe tajne. Meldujemy, że 12 listopada br. został wysłany do oboru NKWD w Ostaszkowie drugi transport No. 84180 z aresztowanymi w liczbie 1014 ludzi - aktywnych członków Armii Krajowej i innych polskich organizacji podziemnych. Liczba ludzi aresztowanych i wywiezionych w ramach tej operacji wynosi 2044 ludzi. Wśród aresztowanych i wywiezionych 13 listopada br. znajdują się aktywni członkowie Armii Krajowej (●●●) - Właścicielka konspiracyjnego mieszkania inspektora białostockiego Inspektoratu „Filipa” 480 Wojciechowska i jej trzy córki - Izumiński „Filipa” 481 (●●●) s. 184.

Białostoczczyzna 1944-1945..., op. cit., Prypis: „481. Mieszkanie pp. Wojciechowskich przy ul. Sosnowej 83. w Białymstoku od dawna stało się bezpiecznym miejscem ukrycia dla szukających schronienia. Inspektor „Filip” wielokrotnie ukrywał się u nich. Wszystkie panie były w AK: Bronisława Wojciechowska (z d. Pałajską - matka) ps. „Ciotka”; Jadwiga ps. „Jaga” (córka) iona mił. Michała Biejmy ps. „Boruta” (zastępcza inspektora białostocko-sokołskiego, aresztowana 1 grudnia 1944 r. - zob. Prypis 253); Hanna ps. „Marybina” (córka) i Wiesława ps. „Ptaszka” (córka). Wywiezione zostały do oboru NKWD w Ostaszkowie transportem z 8 listopada 1944 r. Mieczysław Wojciechowski „Kremień” (syn) był w konspiracji od 1941 r., po ukończeniu podchorążówki mianowany do stopnia ppor. c. w., żołnierz egzekutywy miejskiego wywiadu - brał udział w wykonywaniu wyroków na niemieckich i sowieckich agentach, w 1945 r. mianowany szefem Samoobrony w komendzie AKO Białystok - miasto, we wrześniu 1945 r. wyjechał na terenie Odryskawe, ujawnił się w kwietniu 1945 r., mieszka w Poznaniu.” s. 184.

1947 r.

IV Korespondencja

1. List FAPAK → Wojciechowskiemu Komendancji Werny
mps ksero k 1 s 1, Tomii 7. XII. 01
2. List M. Wojciechowskiemu (brat) do Fundacji, Poznań 2010, mps (ksero)
k.1, s.2
3. List Fundacji do M. Wojciechowskiemu, Tomii 2010, mps (ksero), k.1, s.3

IV/1

FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUN • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL (0-56) 65-22-186
http://www.um.torun.pl/~arch AK e-mail archAK@um.torun.pl
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU, NR 10901506-4675-128-00-0

Toruń, dnia ..7.. *grudnia* 2001 r.

1. dz. 4366 WSK

Pani ..*Wanda Komornicka*.....
.....*15-427 Białystok*.....

Szanowna Pani,
Reprezentuję Fundację „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu, której jednym z głównych zadań jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów archiwalnych nt. służby Polek na frontach II wojny światowej. W związku z tym zadaniem w ramach zbiorów Fundacji wyodrębniono dział Wojennej Służby Kobiet, a od 1996 r. ściśle współdziała z nim powołany na I Zjeździe Kombatantek, w celu gromadzenia akt nt. kobiet w wojsku i organizacjach konspiracyjnych podczas II wojny światowej, Memorial General Marii Wittek, którego również jestem przedstawicielką.

Reprezentantem Memorialu jest również Pan plk Czesław Hake, który przekazał nam ankietę oraz odpis zaświadczenia na temat Pani działalności w szeregach Armii Krajowej. Na podstawie tych materiałów została założona w naszym archiwum na Pani nazwiskoteczka osobowa nr *2973*...../WSK.

Dla uzupełnienia tejteczki zwracamy się do Pani z uprzejmą prośbą o przysłanie relacji na temat Pani służby (dobrze byłoby gdyby mogła Pani napisać ową relację wg załączonego schematu, w sposób opisowy). Może mogłaby Pani przysłać nam również swoją fotografię, najlepiej z lat 40-tych.

Z wyrazami szacunku i z prośbą o odpowiedź

Krzyszyna Bohr
Krzyszyna Bohr
Dokumentalistka Działu *Archiwum WSK*

- zał.:
- 1/ ulotka informacyjna nt. Fundacji
 - 2/ Schemat relacji

Mieczysław Wojciechowski
III

Poznań, dnia 22-02-2010 r

60-147 Poznań
FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
w Toruniu"

Wpłynęło dnia: 26.02.2010
L. dz.: 177/SK-412/10

Załącznik:
Preferent:

**Fundacja Archiwum
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Kobiet**
ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

W załączeniu przesyłam zebrane dokumenty oraz zdjęcia mojej rodziny, która w czasie okupacji niemieckiej była w konspiracji AK.

Po tzw. „wyzwoleniu” (lipiec 1944) moja mama, ciotka i trzy moje siostry zostały aresztowane przez NKWD i wywiezione do obozu w Ostaszkowie.

Wg niektórych opracowań książkowych są podane różne daty ich aresztowań oraz powrotu do kraju.

Po konsultacji z moją siostrą Wiesławą poniżej przekazuję sprostowanie.

Bronisława Wojciechowska pseud. „Ciotka” rocznik 1899
aresztowana 9.XI.44 – powrót do kraju 27.I.1946

Eugenia Foryś pseud. „Ita” rocznik 1914
aresztowana 15.X.44 – po wielokrotnym przesłuchaniu jako najbardziej winna skierowana do „odsiadki”, z Ostaszkowa przewieziona na północ ZSSR – powrót do kraju 10 IX.1948

Jadwiga Wojciechowska pseud. „Jawa” rocznik 1922
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Wanda Wojciechowska pseud. „Jarzębina” rocznik 1927
aresztowana 15.X.44 – powrót do kraju 27.I.1946 ✓

Wiesława Wojciechowska pseud. „Ptaszyna” rocz. 1929
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Na przestrzeni ostatnich lat zmarły:

Bronisława Wojciechowska z domu Pałajska „Ciotka” - 3.06.1983 w Nowej Soli

Eugenia Foryś z domu Pałajska „Ita” – 10.06.1989 Hryniewicze k/ Białegostoku

Wanda Kondracka z domu Wojciechowska „Jarzębina” – 28.12.2009 w Białymstoku ✓

Pozostaję z akowskim pozdrowieniem
Mieczysław Wojciechowski

Mieczysław Wojciechowski

IV / 3

FUNDACJA
GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. PODMURNA 93 • TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244 • KRS 00000 41692

L. dz. 203 (WSK-412/10)

Toruń 4.03.2010r.

Szanowny Panie!

Wardzo serdecznie dziękuję w imieniu Fundacji General Elżbiety Zawackiej za przystanie nam materiały dotyczące działalności Pana rodziny w czasie okupacji niemieckiej. Wszystkie tak ważne dokumenty zostaną przez nas opracowane i włączone do tezek osobowych, które już posiadamy. Dziękujemy też za aktualne dane dotyczące dat śmierci, aresztowań i powrotu do kraju, a także za zdjęcia, które są szczególnie dla nas cenne, ze względu na organizowane przez nas wystawy.

Spośród kobiet, o których materiały otrzymaliśmy od Pana, tylko jedna: p. Jadwiga Dziejma z d. Wojciechowska nie ma jeszcze założonej teki. O pozostałych, materiały o ich działalności w czasie II wojny światowej są opracowane i zgromadzone w naszym archiwum w następujących tezkach osobowych: Bronisława Wojciechowska - teka nr 3415/WSK, Eugenia Forys - teka nr 3299/WSK, Wanda Wojciechowska - nr 2973/WSK, Wiesława Wojciechowska - teka nr 3416/WSK.

Jeszcze raz dziękuję za pomoc w naszej pracy i serdecznie pozdrawiam

Anna Mikulska
dokumentalistka Fundacji

J. 2973 / WSK

AK
Białystok

++

WOJCIECHOWSKA Wanda

zam. Kondracka

ps. "Janeczka"

V. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty
informacyjne: 1

i

J. 2973 | WSK

Białystok^{AK}

++

WOJCIECHOWSKA Wanda

zam. Kondracka

ps. "Jarebina"

zn. Relacja.

B. Rojek 2015

T. 2973/WSK

AK
Białystok

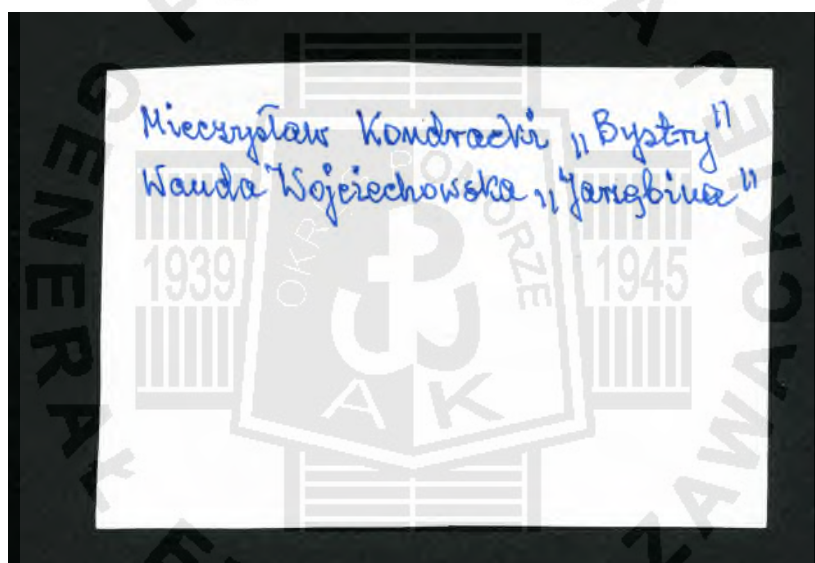
WOJCIECHOWSKIA Wanda
zam. Konradzka
ps. „Janeczka”

VI. Fotografie

1. zdj. z meżem, m. Konradzka, [b.d.],
ksero, szt. 1

HOJCIECHOWSKA Handa

